

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВИ ВЕК

(Поощрителна награда - Стефани Викторова Долапчиева)

Двадесет и първи век. Новото време на новото поколение с новата, напълно актуализирана и видоизменена ценностна система. Всичко е различно и ремонтирано. Но дали трябваше да реставрираме онова, което старото време ни завеща като наследство, за да изградим един напълно неразпознаваем мегаполис на разврат, движещ цял един свят на бързи обороти. Без почивка, през която да се замислим от къде навремето тръгна нацията и до къде е готова да стигне, защото нищо от това, което виждаме, не е краят. А може би е самото начало.

Колко години на развитие са минали от „Учи, мама да не работиш“ до „30% от българите не завършват средното си образование“. Парадоксът на двадесет и първи век е голям, защото колкото повече развиваме едно нещо, толкова повече занемаряваме друго.

Харчим все повече пари за дрехи, бижута, като цяло за вещи, които ни дават временно удовлетворение с блясъка си. Но имаме все по-малко приятели, които да наречем „верни“. И вътрешно знаем, че тези хора не пазят гърба ни. Затова сега сме на път към магазина за поредната скъпа дрънкулка, с която да запълним празнината на липсващите другари. Самозалъгваме се, че ни завиждат и затова не са до нас, а истината е, че на тях не им прави впечатление какво имаме. И материално, и морално. Защото са се научили да си бъдат самодостатъчни. Точно като нас.

Къщите ни са станали огромни. Пред тях паркираме все по-скъпи автомобили на все по-известни марки. В тях има все повече стаи с все по-малки семейства, които дават помежду си все по-малко любов. Защото любовта в двадесет и първи век не е ценност, тя е слабост. Прави те уязвим. А ние искаме да сме силни и здраво стъпили на земята. В облаците летим само с помощта на хапчета, които уж оправят всичко. Лекуват ни, успокояват ни. Убиват ни. Хапчета, родени от медицината, която, от своя страна, напредна много. Може да излекува всякакви болести. А те стават все повече. Лечението за хората вече го има. Но здравето за тях го няма. Здравото тяло. Здравият разум - също. Лекуваме най-страшните заболявания и добавихме години към човешкия живот, но не добавихме живот в годините. Защото те са все по-мрачни, пусти и еднообразни. Години, в които сме се научили просто да съществуваме, но не и да оставим следа след съществуването си. А през тези години преследваме слава, определяща се от броя на харесвания под снимки в социалните мрежи. И даваме всичко за прословутото одобрение на хора, които не познават същността ни, но са наясно с цената на вещите ни. Показваме „новия живот“ по нощни клубове и снимаме младежите, които са с нас, за да покажем, че не сме сами. Но сме сами, защото не общуваме с тях. Не искаме да се забавляваме, а и не можем. Важното е другите да си мислят, че го правим. А когато вечер сме вкъщи и маските паднат след поредната демонстрация на „нашата личност“, една празнота се разпростира по цялото ни тяло и я запълваме с „Кой, както може.“ и „Ако може“... Това е времето, в което прибъгваме до алкохол, цигари и някои още по-вредни субстанции, които са създадени, за да довършат и най-малкия лъч светлина в тунела на безсилието, наречено „ново време“. И от там кашата вече става пълна, защото стигаме до една голяма табела, обозначена като „Двадесет и първи век“, поставена на врата, през която сме принудени да прекрачим. Защото е единствената отворена и единствената съществуваща.

Двадесет и първи век! Където абитуриентският бал се е превърнал в церемония по надпревара на възможности, а не в последна вечер на един не дотам неразделен клас. Защото през обучителния период всеки в този клас е водил война с времето, с мнението на околните, с учителите и със самия себе си. Бил е принуден да търпи образователна система, която го подтиква или не му позволява да разкрие потенциала си. Борил се е за оценки, а не за знания. И през последната година излиза от училище с оформен характер, способност да понася големи дози стрес и напрежение. И умението да брои до 12. След въпросния бал идва и реалността, в която скъпата кола се превръща в тиква след полунощ, а бляскавата феерия - в реален живот. Живот, с който не можем да се справим. Защото, видиш ли, не пишат оценки. Както казва Вазов: "Епохата на тесните чела и широко отворените джобове". На бързите и лесни пари. Епоха, която втъпява, че бракът трябва да се крепи на финансова стабилност, а не на уважение и подкрепа. По-големи семейни доходи, но и повече разводи; епоха на кратки пътувания, след които не остава спомен от преживяното. Кратка първа любов, която няма да се запомни, защото не е успяла да се подпише на сърцето. Изчезващ морал, изчезващи будители с избледняващи от историята имена. Връзки за една нощ без влагане на душа, защото тя вече почти не съществува.

Все повече инвестираме в тела, а не в книги, защото вече никой не чете. И го правим поради причината, че поговорката „По дрехите посрещат, по ума изпращат” не важи. Вече спираме само до там, където видът е блян и е нашият билет към по-добър живот.

Днес технологиите напреднаха. Отидохме до луната, но не успяхме да отидем до тъжното дете пред училище и да му подадем ръка за запознанство. Имаме високи до небето сгради, но целите и мечтите ни са жалки. Можем да намерим човек на другия край на света, но не до рамото ни, когато имаме нужда от него. Общуваме с всекиго, а нямаме никого. Компютрите станаха все по-тънки, умни и трудно заменими. Вече снимките са в телефоните ни, а не в старите албуми. Киното не носи романтичния привкус от миналото, защото можеш да изгледаш филм навсякъде, а арогантността се толерира, защото просперира... Построиха се съвършено изчислени от архитекти магистрала, по чиито ленти се карат все по-мощни автомобили. И стават все повече катастрофи. Броят на жертвите, загинали на пътя, не спира да расте с всеки изминал ден. Научихме се да ядем био-храни, за да опазим тялото си, което е „храм”. А всекидневно позволяваме на този храм да бъде разяждан от угризения на съвестта, страх и ярост. Разбрахме колко са полезни морските дарове. И тях започнахме да консумираме. Без да си даваме сметка, че те идват от океан, който замърсяваме с 6,4 милиона тона пластмаса годишно.

Да, новият свят е особен, той е парадоксален и си противоречи във всяка една секунда. Не признава физични, химични или дори човешки закони. И в повечето случаи този нов свят направлява нас. Определя тенденциите, казва какво и кога трябва да се случи, но не обяснява защо. А ние следваме неговите правила, защото още не сме се научили как да го контролираме. А всъщност понякога правим и доста усилия да го подчиним. Защото в новия свят всеки иска да бъде лидер. Всеки иска власт и възможност да разполага с живота на другия. А лидер не се става само с желязна дисциплина и нотка на справедливост, която също е рядкост. Лидерът трябва да притежава състрадателност и да е способен да обикне другия с неговите плюсове и минуси. Лидерът трябва не само да може да бърза, а и да се научи да чака. Трябва да прегърне този, който плаче, да целуне този, когото обича, и да се наведе да помогне на този, който е паднал. Защото, както всички знаем, няма по-висок човек от този, който се е навел да ти помогне. Или по-точно от този, който не те тъпче, когато си паднал, а ти дава силата да се изправиш.

А ако се научим да си отделяме време един на друг, да говорим, да се смеем, да си споделяме и да се подкрепяме, то ние всички ще бъдем лидери. И най важното е, че ще спрем да се боим от новото време. Защо ли? Защото "каквото повикало,такова се обадило". И ако покажем на тези времена, които са настъпили сега, широка усмивка,те ще ни я върнат в двоен размер. Животът би бил по-добър и много по-шарен. Нека да се заобиколим с хора, които носят човешкото в себе си; да помогнем на тези, които са започнали да го губят да си го върнат. И да правим път дори и на мравката, защото след като има някой, на когото да подарим любовта си,ще осъзнаем,че на света няма само добро и зло.Това са две ядра,които вървят ръка за ръка и едното винаги надделява.Кое обаче-от нас зависи!